

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Datum 20 augustus 2018
Betreft Beantwoording vragen over het artikel 'Nederland medeschuldig aan
olifantenslachting'

Geachte Voorzitter,

Hierbij ontvangt u de antwoorden op de vragen van het lid De Groot (D66) over
het artikel 'Nederland medeschuldig aan olifantenslachting'¹ (ingezonden op
27 juni 2018, kenmerk 2018Z12617).

1

Bent u bekend met het artikel 'Nederland medeschuldig aan olifantenslachting'?

Antwoord

Ja.

2

Hoe beoordeelt u de effectiviteit van de huidige regelgeving omtrent ivoorhandel
die beoogt handel in ivoor uit 1947 en later te voorkomen, gelet op de uitkomsten
van het onderzoek waarnaar het artikel 'Nederland medeschuldig aan
olifantenslachting' verwijst?

Antwoord

Het artikel richt zich op de ivoorhandel binnen de Europese interne markt, die in
internationaal verband als "nationale markt" wordt beschouwd. Er zijn al
beperkende maatregelen voor de overdracht (inclusief verkoop/koop) van ivoor
binnen de Europese Unie (EU):

- de verkoop van recent ivoor is niet toegestaan. Dit gaat in het geval van de
Aziatische olifant om ivoor verkregen ná 01-07-1975 en in het geval van de
Afrikaanse olifant om ivoor verkregen ná 18-01-1990²;
- voor legale overdracht van ivoor verkregen vóór bovengenoemde data
is een CITES EU-certificaat nodig. De eigenaar dient daarvoor met adequaat bewijs
aan te tonen dat aan de voorwaarde van rechtmatige verwerving wordt voldaan.
Een uitzondering geldt voor items die in EU-CITES verband als 'antiek' worden

1

<https://www.ad.nl/buitenland/nederland-medeschuldig-aan-olifantenslachting~aafe58f9/>

2

De datum waarop de olifantensoort op bijlage I van CITES is gekomen (*Convention on International Trade in
Endangered Species of wild fauna and flora*).

aangemerkt: vóór 3 maart 1947 legaal verkregen en bewerkt. Ook hiervoor geldt dat dit met adequaat bewijs moet worden aangetoond.

Gezien bovenstaande maatregelen constateer ik helaas dat er, voor zover is na te gaan, in de zaken zoals beschreven in het artikel ook nu al sprake is van illegale handel in ivoor. Er zijn geen adequate bewijstukken of EU-certificaten bij oudere items en de verkoop van recent ivoor is altijd verboden.

De CITES handhavende instanties werken nationaal, Europees en mondiaal nauw samen in de aanpak tegen de illegale handel in onder meer ivoor. Zij kunnen echter niet alle aanbieders van ivoor controleren. De eigenaar dient de legaliteit aan te tonen. Daar ligt de bewijslast. Veilinghuizen en online aanbieders hebben een eigen verantwoordelijkheid in het tegengaan van illegale handel in ivoor. Naast handhaving zet Nederland daarom ook in op voorlichting om illegale handel tegen te gaan.

3

Volgt u de redenering dat de huidige legale handel in ivoor van vóór 1947 een stimulerende werking kan hebben op de illegale handel in ivoor van na 1947, door bijvoorbeeld lastige handhaving, het stimuleren van de vraag naar ivoor, mazen in de regelgeving en het fungeren als dekmantel?

4

Wat is de Nederlandse positie ten aanzien van verdere sluiting van de ivoormarkt in de Europese Unie (EU)?

5

Bent u bereid om zich in Europees verband in te zetten voor een sluiting van de ivoormarkt in de EU?

Antwoord vragen 3, 4 en 5

De EU heeft op basis van een CITES-resolutie³ onderzoek gedaan naar de nationale handel in ivoor om na te gaan of de legale handel inderdaad bijdraagt aan stroperij of illegale handel en daarmee verdergaande maatregelen nodig zijn binnen de EU. Nederland heeft actief bijgedragen aan dit onderzoek en de Europese Commissie ook opgeroepen de afronding te bespoedigen. De resultaten worden geanalyseerd en worden binnenkort met de lidstaten besproken. Dit gebeurt tijdens het beheerscomité CITES dat half september plaatsvindt. Dit is dus niet in juli, dat in het artikel als besluitmoment wordt aangeduid.

Het artikel schetst een beeld dat Nederland zich zou verzetten tegen verdergaande EU-maatregelen. Dit komt niet overeen met de Nederlandse inzet. Nederland heeft in 2015 en 2016 al strengere maatregelen voor de in- en uitvoer van ivoor ingesteld: geen wederuitvoervergunningen voor te verhandelen pre-

3

CITES resolutie 17/77: "REQUESTS Parties to inform the Secretariat of the status of the legality of their domestic ivory markets and efforts to implement the provisions of this Resolution, including efforts to close those markets that contribute to poaching or illegal trade"

conventie ivoor en geen invoer van jachttrofeeën van onder meer de Afrikaanse olifant.

Gezien het open karakter van de interne EU-markt kunnen aanvullende maatregelen het beste op Europees niveau genomen worden. Ik zal mij hiervoor inzetten. Als dit echter geen resultaten oplevert of te lang op zich laat wachten, ben ik bereid zelf strengere nationale maatregelen te nemen om de handel van ivoor in Nederland te verbieden. Ik zal de Kamer hierover zo spoedig mogelijk informeren na de Europese besprekingen.

Wel wil ik erop wijzen dat ook een totaalverbod van de verkoop van ivoor binnen de EU illegale praktijken helaas nooit zal uitsluiten of kunnen voorkomen. Opsporing en handhaving en Europese en mondiale samenwerking blijven hierin essentieel. Nederland zal zich daarvoor blijven inzetten.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit